

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ
определено със заповед N 1148/18.12.2019 г.
на Ректора на СА „Д.А.Ценов“ – Свищов

С Т А Н О В И Щ Е

по процедура за придобиване на ОНС „Доктор“ в СА „Д.А.Ценов“ – Свищов

Изготвил становището: доц. д-р Павлина Петкова Димитрова, ВУАРР, катедра „Счетоводство“, научна специалност „Счетоводство, контрол и анализ на стопанската дейност“.

Автор на дисертационния труд: Росен Илианов Колев, редовен докторант към катедра „Счетоводна отчетност“, D010117171.

Тема на дисертационния труд: “Съвременни подходи при отчитането на разходите и калкулирането на себестойността в промишлеността“

I. Общо представяне на дисертационния труд.

Изследван обект в дисертационния труд са промишлените предприятия и разходите, които се отчитат и калкулират при формиране на себестойността.

Предмет на изследването, коректно дефиниран в дисертацията са съвременните системи и методи за отчитането и калкулирането на разходите и себестойността.

Като цел се посочва при разглеждането на теоретични, организационно-методологични и практически аспекти на отчитането на разходите и калкулирането на себестойността да се аргументират и предложат съвременни подходи за тяхното усъвършенстване.

Докторантът си поставя за решаване 5 задачи, във връзка с постигане на целта, които реализира успешно, а именно:

- запознаване с научната литература за отчитане и калкулиране на разходите, която е в концептуалната основа на изследването;
- изготвяне на анкетна карта, обхващаща въпроси за организационно-технологичните аспекти на отчитането на разходите в промишлените предприятия и използваните методи и системи за калкулиране на себестойността;
- провеждане на анкетното проучване сред счетоводители работещи в промишлени предприятия;
- обработка и анализ на резултатите от проведеното проучване;
- анализиране на установените проблеми и формулиране на насоки за усъвършенстване отчитането на разходите и калкулирането на себестойността.

Изследователската теза, заедно с другите компоненти на Увода са посочени прецизно.

Отделено е внимание на методическия инструментариум.

Разработката се състои от 234 стандартни страници, от които 226 страници основен текст и 8 страници библиография. Отделно са представени и приложенията.

Обемът отговаря изцяло на изискуемия обем на подобен род разработки.

Литературата включва 106 източника на различни езици - български, руски и английски езици, в т.ч. и онлайн-източници, което говори за добрата езикова подготовка на докторанта.

Структура: в структурно отношение се наблюдават обособени 3 глави, логически обвързани и обемно балансирани, посветени на теоретичната, методологичната и приложната страна на изследвания проблем

Приложения - представени на 14 страници и по съдържание включващи анкета от 31 отворени и затворени въпроса, както и официални удостоверения за извършените проучвания (6 на брой). Практическата част на дисертацията се базира умело на тях.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

Формата на дисертацията изцяло отговаря на изискванията като включва увод, 3 глави, заключение, библиографска справка и приложения.

Темата е актуална и значима за промишлените организации у нас. Промислените предприятия произвеждат голям относителен дял продукция и са с обществена значимост за националното, в частност и европейското икономическо пространство. „Чрез подходящото класифициране на разходите и подбор на модел за калкулиране на себестойността на продукцията се постига информационното обезпечаване на промишленото предприятие за вземане на ефективни управленски решения.“ А всичко това се отразява за нарастване пазарната стойност на компаниите.

Уводът набляга на всички значими въпроси – цел, предмет, задачи, изследователска теза и методически инструментариум.

В първа глава сполучливо се представят теоретически съждения за промишлеността като етимологично понятие, като дейност и като научна категория. Разглеждат се специфични нормативни актове в отчетността и различните видове класификационни признаци на разходите. Позитивно впечатление прави възможността докторантът добре да формулира своето лично становище, свързано с изследвания проблем.

Във втора глава са открити успешно организационните проблеми при отчитането на разходите; технологичните проблеми - заради невъведено адекватно аналитично отчитане, необходимостта от създаване на технология за периодичното счетоводно отчитане на разходите като способ за представяне резултатите от дейността на промишлените предприятия. Подходите за отчитане на квотите за емисии на парникови газове разкриват иновативните изследователските способности на докторанта.

В трета глава е представено емпирично проучване базирано на анкетния принцип. Разработени са симулационни модели на системата Direct costing. Симулират се три групи отклонения при Standard costing – за себестойност, за труд и за общопроизводствени разходи. Извършен е сполучлив опит за обосноваване използването на ABC и TDABC в дейността на промишлените предприятия чрез представяне на алгоритъм за прилагането им.

Заключението представя основните изводи вследствие извършеното изследване в теоретически и в практико-приложен аспект.

В изложението са представени достатъчен брой фигури - 31 и 11 таблици за онагледяване на текста.

Авторефератът е изготвен коректно в необходимия обем като е представено синтезирано съдържанието на дисертацията.

Дисертацията е издържана в граматическо и стилово отношение, използван е богат методически инструментариум.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Самооценката на докторанта е точна и отговаря на действителните постижения и резултати. Изброени са 5 приноса, които биха могли да бъдат синтезирани по следния начин:

а/от теоретична гледна точка - обогатяване на теоретичното знание с авторовото виждане за понятията „разходи“, „калкулация“, „калкулиране“ и „себестойност“; анализиране на класификациите на разходите в исторически аспект;

б/от методическа гледна точка – усъвършенствания в отчетната система от технологичен и организационен аспект (предложения за нови обекти на отчитане, разработени примерни номенклатури на статиите на калкулация и др.);

в/от практико-приложна гледна точка –разработване на симулационни модели при системите за калкулиране на разходите и себестойността Direct costing, Standard Costing, Time-driven ABC.

Отбелязаните приносни моменти обогатяват съществуващите знания в изследваната област.

IV. Въпроси по дисертационния труд.

1. Възможно ли да се постави акцент върху някоя от системите за калкулиране от гл.точка на полезност за предприятията в преработващата промишленост? Коя от тях Вие бихте препоръчали да се внедри в практиката, базирайки се на проучването, че към настоящия момент само 14% от изследваната съвкупност са запознати със същността на системите за калкулиране?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

Докторантът Росен Илиянов Колев представя самостоятелно, завършено и оригинално научно изследване. Успешно са изпълнени целите и задачите на изследването.

Гореизложеното ми дава основание да изразя становище, че дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и **УБЕДЕНО** да гласувам за присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР“ на Росен Колев.

22.01.2020

Изготвил становището:.....
(доц.д-р Павлина Димитрова)